

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonalkódú felszólalások inté-
zendők.

***** Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K
Félévre ——— 12 K
Negyedévre ——— 6 K
Egy hónapra ——— 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. A közlést az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünep-
napok kivételével mindennap
délután 5 órákor *****

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 88. szám.

Csütörtök, április 17.

Belügyi reformok.

— Fővárosi munkatársunktól. —

— április 17.

A belügyminisztériumban régen dol-
goztak lázasabban, mint mostanában. El-
sősorban meg kell felelni annak a köz-
óhajnak, hogy a választói reform mielőbb
átvitessék a gyakorlati életbe, tehát az
azzal összefüggő törvények a legsürgőseb-
bek. A választókerületek beosztásáról
szóló törvénytervezet már készen van s
a rengeteg anyag föl van már dolgozva
ugy, hogy a törvényjavaslatot ősszel a
Ház elé terjeszthetik.

Előbb azonban két nagy fontosságú
törvényjavaslatot fognak tető alá hozni:
a választási visszaélésekről és a választási
bíráskodásról szóló javaslatokat. A
legfontosabb momentum ezekben az, hogy
a választási bíráskodást jövőre a közigaz-
gatási bíróságra fogják bízni.

Igen fontos kodifikáló feladatot, me-
lyet aránylag igen rövid idő alatt kell tel-
jesíteni, a városok fejlesztéséről szóló
törvényjavaslat 30. szakasza ró a belügy-
minisztériumra. Ez a szakasz arra uta-
sítja a belügyminisztert, hogy a törvény
életbeléptetésétől számított két éven belül
a városok szervezéséről, a közigazgatásá-
ról és háztartásáról, valamint a városi
rendőrség szabályozásáról, mely az egész
országra terjed ki, tervezetet nyújtson be.
Nem szükséges külön hangsúlyozni, mek-
kora jelentősége és fontossága lesz ennek
a törvénynek városaink közigazgatására.
Annyi bizonyos, hogy az új törvény nagy-
ban fog hozzájárulni ahhoz, hogy a váro-
sok megfelelhessenek kulturmissziójuk-
nak.

Budapest székesfőváros szervezéséről
is új törvény készül.

A városokról szóló reformmal kapoco-
latosan lényeges változások lesznek a köz-
ségi törvényen is. Különösen abban a tek-
intetben, hogy a rendezett tanácsú váro-
soknak a községektől eltérő helyzet biz-
tosítottassék.

Igen előrehaladott stádiumban van-
nak azok a tervezetek, melyek a szegény-
ügy, a gyógyszerészeti ügy és a fürdőkre
vonatkoznak.

Alapos revízió alá veszik az állam-
polgárságról szóló törvényt is.

Rendeleti uton fogják szabályozni a
léghajózás és a mozgószínházak ügyét. A
léghajózás ügyében már 1910-ben tartot-
tak nemzetközi értekezleteket, mely azon-

ban pozitív eredmény nélkül oszlott szét.
A balkáni háború alatt nagyon is érez-
hetővé vált, hogy ezt a kérdést nemzet-
közi uton kellene szabályozni. Német- és
Franciaország részleges rendeleteket bo-
csátottak ki s Magyarország az első álla-
mok között lesz, amely e kérdést szabá-
lyozza. Hogy a mozgószínházak körül igen
sok a szabályozni és rendezni való, azt
nem szükséges önök előtt bővebben fejte-
getni. Ezek a rendeletek már a legköze-
lebbi napokban jelennek meg.

Valószínűleg egyidejűleg meg fog je-
lenni a községi közigazgatás ellenőrzésére
vonatkozó rendelet is.

**A közös pénzügyminiszter szemleutja
Bosznia-ba.** Bilinski lovag közös pénz-
ügyminiszter, mint legutóbb már jelentet-
tük, ebben az évben is szemleutat óhajt
tenni Bosznia-ban. Az utat május közepére
tervezi. Amint a Budapesti Tudósító ér-
tesül, Bilinski lovag miniszter ez alkalom-
ból Bosznia-nak azon területeit szándéko-
zik felkeresni, amelyeket tavaly nem te-
kinthetett meg. Szerajevóba, majd innen
Jajcebe és Banjalukába készül, ahonnan
Bosznia keleti vidékét utazza be, a gazda-
sági viszonyok és a vasutvonal tanulmá-
nyozása céljából. Noha a miniszter szemle-
körútja első sorban Bosznia gazdasági és
kereskedelmi érdekeinek szól, lehetséges,
hogy a miniszter boszniai tartózkodása
alatt a tartománygyűlés pártjaival is
érintkezni fog.

Nagybecskerek fejlődése.

Írta: Streitman Antal főgimn. tanár.

V.

Az Ó-Béga rendezése élő vízzel.

Ezen a helyzeten lehet és kell is segí-
teni. Jó vízzel és jó levegőről kell gondos-
kodnunk.

Hogy jó vizünk legyen, erre nézve
az előmunkálatok immár folyamatban
vannak. Lesz vízvezetékünk, tehát jó ivó-
vizünk.

Ezzel párhuzamosan az alagsóvezési
előmunkálatok is folynak. Az alagsó-háló-
zat fogja a város összes szennyét elve-
zetni.

De ennek kiépítésével a jó levegő kér-
dése nem lesz teljesen elintézve. A rossz
levegő igen nagy tényezőjének, a két
Ó-Bégamedernek a vízvezetékkel és alag-
csatornázással egyidőben olyan rendezé-
sét, olyan átalakítást kell megoldanunk,
hogy azok a város levegőjének nem meg-
rontói, hanem tisztítói, ózonnossá tevői le-
gyenek.

Ide céloz az alispánnak a városi ha-
tóságához e tárgyban csak az imént intézett
rendelete. Ennek sorai utalnak arra, hogy
a város az Ó-Bégamedreket tartsa „a víz-
vezetésre alkalmas állapotban“, hogy
„azoknak folytonos esésük legyen, hogy
azokban a víz sehol meg ne rekedhessen.“

A város a két ó-meder árkaival To-
rontálmegye „Engedélyokirat“-a alapján
szabadon rendelkezik.

Rendezze hát be e két ó-medert ugy,
hogy nyílt árkaikban állandóan élő víz
folyhasson. Állítson zsilipeket torkolataik-
hoz egyméteres betoncső-csatornákkal az
uttestek s a töltések alatt. A lejtmerést a
temesvári kulturmérnöki hivatal a város
megkeresésére díjtalanul fogja eszközölni.
Csak a rétmester napidíjait kell a város-
nak fedezni. A nagyobb mélyesztési költ-
ség megtakarítása végett, a lejtérés
alapján, terraszokra kellene osztani itt-ott
az ároknyílvakat, hol bár alacsony, de esó-
bogó vizesések állának elő. Hogy a csón-
tikai zsilipnél beeresztett víz átjuthasson
a Melencei-utcai ó-mederbe, a Váraljai-
utca torkolatánál hidat kell építeni s
hozzá a kincstári ispánság telkétől s a Me-
lencei-utcai ó-meder kezdetétől betonnal
bevont nyílt árkot vezetni. Így a víz aka-
dály nélkül tenné meg nagy útját a régi
szerb és magyar külvárosok halmi körül
s az Aradáci-utca torkolata alatt jutna
vissza az itt levő zsilipen át a Béga fo-
lyóba.

Az usztavai mai csatorna oly szűk,
hogy az állandóan beiszapolódik. Ezt mé-
teres átmérőjű betoncsővel kell ki-
cserélni s a végén levő zsilipet e széles
csőhöz átalakítani. Az ezen áteresztett víz
a régi vársánc-meder nyitott árkaiban
folyna a Jenő Főherceg-utca 12. számú
háztelékig. Az itt kezdődő földalatti csá-
torrán az Osztrák Magyar Bank telke elé,
innen — ugyancsak földalatti csatornán
— jutna a Váraljai-utca torkolatán emelt
hid alatt elvonuló csatornába. Így a két
meder árka itt egyesülne. (A Gizella-part
és az Uri-utca kertjei, a régi vársánc nyu-
gati része már annyira fel van töltve,
hogy itt intézkedni nem szükséges.)

Ez árkok vízének leeresztése a Béga
duzzasztott állapotában zsilip segítségével
nem lehetséges, mert a Béga vízállása ma-
gasabb, mint a zsilip előtt összegyűlemlő
árokvizé. Ezt körszivattyúval lehetne a
Bégába emelni. E szivattyu berendezése,
egy kis házacskaival együtt, négyezer ko-
ronába, a Váraljai-utca hidja, a beton-
csatornákkal együtt, hét-nyolcezer koro-
nába kerülne.

Ezt a szivattyuházat karcsu arányok-
ban, tetőzetét háromszöges pártákkal kel-
lene építeni. És diszkrét színekkel befes-
teni, hogy művészi formájával és színezé-
sével beleilleszkedhessék abba a díszes
milióbe, mely a Béga két partján élénk tá-
rul. Ilyen szivattyuház van a kishidnál is,
Istentől elfeledett, nyomorúságos vásári
bódé. Hogy jut ez ilyen modern környe-
zetbe? Ezt is magasabbá kell tenni, pártás
homlokokkal ellátni és az egészet diszkrét
színekkel befesteni.

Az ó-medrek árkaiknak állandóan élő
vízzel ellátása, hosszú vonalban, nemcsak
az egészségügyek jobbrafordulásához já-
rulna hozzá, hanem a kertgazdálkodás fej-
lődését is előmozdítaná s alkalmat nyuj-
tana arra, hogy a kertészet városunkban
is meginduljon. Ezen árkok egyes helye-
ken tavakká szélesednek. Önként kínálko-
znak ezek arra, hogy halastavakká alakít-
suk. A halastavakhoz a m. kir. haltenyésztő
főfelügyelőség hivatalból, ingyen szol-
gálna tervekkel. És az ó-medrek mentén
előbb tartózkodóan, majd szabadabban és
vigabban jelenének meg a szomorú
füzfa-csoportok, a glóriettek, szőlőlugasok
s repkénynyel befutott pergoletták.

Műterem áthelyezés.

Ezuton értesitem a nagyjérdemű közönséget, hogy ujonnan épített és legmodernebbül felszerelt

fényképészeti műtermemet

Korona-utca 3. sz. alá (dr. Guttmann-féle ház) helyeztem át és folyó hó 20-án, vasárnap megnyitom.

A közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

Oroszy Lajos.

Telefonszám 263.

HIREK.

— **Kitüntetés.** A király a közös pénzügyminiszter előterjesztésére Szávits János ezredesi I. oszt. járás főnöknek saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából a kormánytanácsosi címet és jellegget adományozta.

— **Városi közgyűlés.** Nagybeeskerek város képviselőtestülete e hó 21-ikén hétfőn tartja rendes havi közgyűlését. A közgyűlést az állandó városi választmány ülése előzi meg.

— **Adomány a torontálmezei múzeum részére.** Belitska Gusztáv községi jegyző a torontálmezei múzeum részére egy régi rövid kovás puskát ajándékozott, melyet szántás közben találtak a mezőn. Az érdekes régi fegyverről Alexich Bogolyub m. főlevéltáros megállapította, hogy az még a múlt század 30-as éveiből való, úgynevezett „kubura“ elnevezésű kovás rövid fegyver, melyet leginkább a parasztok használtak.

— **Segédjegyzőválasztás.** Karlováról írják lapunknak: Báró dr. Csávossy Ignác főszolgabíró elnöklelte alatt e hó 15-ikén volt Karlova községben a segédjegyzőválasztás. A pályázók közül nagy szótöbbséggel Kovács István hosszuremetei segédjegyzőt választották meg, aki tözs-gyökeres magyar ember. Ez örvendetes haladás, mivel e tiszta szerb nagyközségben — mióta fennáll — még magyar embert ilyen nagy szótöbbséggel nem választottak meg.

— **A filharmónikusok népies hangversenye.** Tegnap este tartotta a nagybeeskereki filharmóniai egyesület zenekara a színházi zenekar közreműködésével népies hangversenyt a kaszinóban. Sajnos, a hangverseny nem valami sokan voltak. Pedig a filharmónikusok mindenképp megérdemelték volna a közönségnek egy kissé nagyobb fokú érdeklődését, mert a két együttes zenekar, t. i. a filharmóniai és színházi zenekar rendkívül precíz és szép együttest produkált, úgy, hogy régóta nem hallott Beeskereken a közönség ilyen teljesen kifogástalan összjátékot, mint amilyen a tegnapi, erkölcsileg határozottan sikerült, filharmóniai hangverseny volt.

— **Felülfizetés.** A főgimnázium legutóbbi hangversenyén a következő felülfizetések történtek: Torontálmezei takaré- és hitebank 20 K, Kamenszky R. Árpád, N. N., dr. Neumann Gyula, dr. Váradny Imre 12 K, Eisenstädter S., Grosz Géza, Közgazdasági bank, Marcoin Jenő, Nagybeeskereki takarékpénztár, dr. Stern Lázár, Vámos Ignác 10 K, dr. Vinczevidy Ernő 7 K, Bence László, Cikajló László, Braun Armin, Dienstl Emilia, Kálnoky és Simon, Központi hitelszövetkezet, Kozma Gyula, dr. Kardos Samu, Mohaupt Gyula, Mayer Rezső, Mangold Lipót, Perity György, dr. Pollák Gy. Schwáb Albert, Almásy és Szepes, Torontáli Agrárbank r.-t. 5 K, Beck György, Jankó Ágoston, Fischer N., dr. Mátyás Gyula, Szauer N., Szenes Sándor 4 K, Bence Géza, Bronts Ernő, Kracsnov Aurél, Krumenacker J., dr. Kuszing János, dr. Haidegger Gy., dr. Mencer M., Mencer Lipót, Putics Oszkár, Pécsics N., Rubin Armin, dr. Weiterschan J. 3 K, Schreiber D. és Fiai 3 K, Balázs József, Bába N., Benedek N., Bauer Sándor, Boltizár László, Bottka Béla, Czappán István, Daun Gyula, dr. Dukesz József, Demkó István, Dobránszky Béla, Bolianacz Valér, Frank Jakabné, dr. Fried Jakab, dr. Eibesitz Miksa, dr. Chirói Demeter, Gáspár Ernő, Engel Adám, Kiss István, Kelen Sándor, Kálmán Mihály, Kraljev Lázár, dr. Kiss János, dr. Král József, dr. Jaksics Zsárkó, Iszakovics Darinka, Losonczy Lehel, dr. Milich Jakab, Melkuhn Dezső, Magyar Pál, Kolb Árpád, dr. Nagy Dezső, Pakróczy Nándor, Putz Alfréd, Schneebacher N.-né, Sempel Árpád, dr. Stefanov N., Stross Béla, Péncza Döme, Themák Ede, dr. Obadeanu Pál, Szalay N., Róm. kath. zárda, Wasserab Paulin, Weiterschan Jakab, X. Y., dr. Winter Lajos, J. W., Vajda Lajos 2 K, Binder Istvánné, Bogcha Márton, Brezovszky L., Drégics N., Hollender K.-né, Kiss János, Klapka A., Kretovics N., dr. Armin Gyuláné, ifj. Mohaupt Gy., Lovassy N., Perger Rezső, dr. Pánics Mladen, Popadics P., Popadics Pál, Szer-

dahelyi M., Schneider János, Terzin Zsiva, dr. Wásztly E., Vukov Zsiváné, N. N., N. N. 1 K, Bruckner Lipót 80 fill., Mátyás Gy. 60 fill., Ilievich József, Lukenics N. 50 fill., Pruidl 40 fill., ifj. Berecz Árpád, Lukenics Gy. 30 fill., Aukner A., Filkovics G., Kausics S., Marizsán, Reichert J., Rót F., Zsunác S. 20 fill., Brezovszky E. 10 fill. — A felülfizetésekért ezután mond halás köszönetet a rendezőség.

— **A filharmónikusok Wagner-hangversenye.** A nagybeeskereki filharmóniai társulat az itteni színházi zenekar közreműködésével a hó végén egy nagyobb szabású Wagner-hangversenyt rendez a kaszinóban az országos zenész nyugdíjalap javára. A hangversenyre, melynek napját legközelebb állapítják meg, már hónapok óta a legnagyobb ambícióval készül a társulat s a műsoron kizárólag csak a legszebb s a laikus közönség által is a legkönnyebben élvezhető Wagner-darabok szerepelnek. A hangverseny részletes műsorát legközelebb adjuk közre.

— **Baleset a vasútállomáson.** Mint Nagyikindáról jelentik, Révész Arthur ottani mérnök a napokban hajnalban a Zsombolya felé induló vonatra akart felszállni. A vasuti kocsit feljáromra azonban a ráfagyott hótól oly sikos volt, hogy Révész megcsúszott s oly szerencsétlenül bukott a kocsi mellé, hogy súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A baka szabadságon.** Sárafalváról jelentik: Bálint Tamás idevaló legény, ki a debreczeni 61. gyalogezredben szolgált, 4 heti szabadságra jött haza múlt héten. Vasárnap Riszta János nevű tőzsomszédjával összeszólalkozott, a civódás hevében a szabadságos baka ástót fogott Riszta és azzal oly erősen a fejére sújtott, hogy a szerencsétlen Riszta János sérüléseibe belehalt. A gyilkos katonát őrizetbe vette a hatóság s egyidejűleg jelentést tett az esetről a fölttes katonai hatóságnak.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnél gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybeeskereki főköja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 9-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Apr. 14. Közig bizottság ülése.
Május 3. Tavasz rendes közgyűlés.

Színház, Irodalom.

Heti műsor.

Április 17. esütörtök: Mexikói lány (operett-ujdonosság).
Április 18. péntek: Róza néni (Medgyesi Erzsé jutalomjátéka).
Április 19. szombat: Mexikói lány.

**** Lakájok másodszer.** Tegnap este megismételte a színtársulat Hajó Sándor „Lakájok” című vígjátékát. A szereplők közül ismét ki kell emelnünk Szécsit, aki tegnap is valósággal remekelt a főkomornyik szerepében, továbbá Károlyi Ibolyát, aki kedves partnere volt. De a többi szereplők is egytől-egyig gondos játékkal valóban ritka jó előadást produkáltak, amely nagyobb közönséget érde-

melt volna, amennyiben a színház majdnem üres volt, aminek oka valószínűleg az, hogy a zenekedvelő színházlátogatók a filharmónikusok hangversenyén voltak. (W.)

**** A színiügyi bizottság ülése.** A vármegyei színiügyi bizottság ma délelőtt 12 órakor a vármegyházban rendkívüli ülést tartott, amelyen Mezei Béla színiigazgató kérelmét tárgyalta. Mezei Béla színiigazgató ugyanis az e hó végén 3 estön át tartandó vendégzereplésre Kürty Klárát akarja felkérni s a vendégzereplések tartamára a helyi árszámok felemelésére kért engedélyt a színiügyi bizottságtól. A bizottság dr. Dellimánics Lajos főispán elnöklésével megadta a helyi árszámok felemelésére az engedélyt.

(*) **Iparosok könyvtára.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy az „Iparosok könyvtára” című, az iparosok művelődését célzó szak-könyvek gyűjteményében megjelent a „Takács” című munka. Eme közhazsna könyvet a kamara melegen ajánlja az iparosok figyelmébe annál is inkább, mert ára csupán 90 fillér. A megrendelések a Korvin testvérek könyvnyomdájában (Budapest, VI., Révay-utca 14) eszközölendők.

(*) **A milliemos fia.** Sebők Zsigmond új regénye még alig kezdődött meg gyermeklapjában, a Jó Pajtásban s máris a legnagyobb érdeklődést kelti a kis olvasók körében. Tele van kacagtató részletekkel, de megható jelenetek is vannak benne, kitűnő irodalmi mű és egyuttal pompás gyermekolvasmány. A Jó Pajtás legújabb, április 13-iki számában ezenkívül Ábrányi Emil és Benedek bácsi irtak verset, Szabóné Nogáll Janka elbeszélést, Mauks Kornélia mesét, Manno Miltiadesz pompás képet rajzolt, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el, Rákosi Viktor folytatja regényét, A rejtvények, szerkesztői úzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatóványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egvetem-utca 4. sz.

(*) **A „Darvin”.** Fülöp Zsigmond dr. népszerű természettudományi folyóiratának április 15-iki száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Az első cikkben Dominik fejtegeti a hó szerepét a földkéreg kialakulásában. Dr. Molnár Elek a vakok és siketnémák áloméletét ismerteti. Cikk mutatja be Ewald dán író, a természettudományok népszerűsítésének új csillagát, akit csak most, a halála után kezdenek fölfedezni. Érdekes dolgokat olvashatunk még a szervezet túlérzékenységéről, a szélső hőmérsékletek méréséről, a petróleum történetéről stb.

A „Darvin” előfizetési ára félévre 5 kor; kiadóhivatal Budapest, Andrassy-ut 60 alatt van. Mutatóványszámot szívesen küldenek.

*Csak azoknak a
cigarettaizóknek*

*a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillért
többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hűvelő 70 "

*Orvosi tanácsra a hűvelők
a lapocskák bronz- és színyomott
valamint szíradékj. úgynevezett
szíradék nélkül vannak, de minden
lapocskában és hűvelőben benne
van vizonyomással a v. a. j. j. j.
és a gyáros aláírása. Modiano*

Főraktár: Strelinger Márk m. kir. dohány-
n agyruddjában.

TÁVIRATOK.

A háborus helyzet.

Skutari ostroma szünetel. — Montenegró kárpótlása. — Szerbek és montenegróiak harca. — Összeesküvés a szultán ellen. A tőzsde.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A háborus helyzetben a kibontakozás még nem igen haladt előbbre. Minden irányban csupán tárgyalások fojnyak a hadműveletek befejezése és a békekötés tárgyában, döntés azonban ezideig nem történt. Skutari ostroma most szünetel s a hatalmak tárgyalnak, hogy milyen kárpótlásban részesítsék Montenegrót, de döntés itt sem történt még.

Mai jelentéseink az alábbiak:

Skutari ostroma szünetel. Montenegró kárpótlása.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Cattarói jelentések szerint Skutari körül csönd van s az ostrom két nap óta szünetel. A szerbek ugyanis ostromágyúikat nem viszik tűzbe s így a montenegróiak nem képesek kellő eredményre operálni.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, a montenegrói konfliktus előreláthatólag rövid idő alatt végleges elintézést nyer. A hatalmak között most folynak a tárgyalások, hogy Montenegró milyen végkielégítést kapjon Skutariért.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Daily Expressnek táviratozzák Cetinijéből: Skutarinál nagy hóvihár dühöng s ezért szünetel az ostrom. Egész Montenegróban kegyetlen téli időjárás uralkodik. A montenegrói kormány kijelenti, hogy nem engedi magát pénzzel megvesztegettetni és nem mond le Skutariért való igényéről. Ami Ausztria-Magyarországnak azt a javaslatát illeti, hogy Novibazárral kívánja kárpótolni Montenegrót, ez az ajánlat elfogadhatatlan, mert Montenegró nem akarja megrovíditeni Szerbiát.

Szerbek és montenegróiak harca.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Antivariból sürgönyzik: A Skutari körül táborozó szerb és montenegrói csapatok tisztjei között differenciák támadtak, aminek folytán hevesen összetűztek. A veszekedésbe belekegyedtek a montenegrói és szerb katonák is és verekedni kezdtek. A verekedésből utóbb szuronyharc lett s formális csata fejlődött ki, amelyben mindkét részből sokan elesettek és megsebesültek. Az ügyben folyik a vizsgálat.

Összeesküvés a szultán ellen.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, ott összeesküvést fedeztek föl, amelynek célja az volt, hogy a jelenlegi szultánt detronizálják és ismét a volt szultánt, Abdul Hamidot ültessék a trónra. Számos letartóztatás történt.

A tőzsde.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a vezetőértékek árfolyama a déli zárlatkor a következő volt: Magyar Hitel 822.50, Osztrák Hitel 630.50, Koronajáradék 82.85, Jelzáloghitelbank 430, Leszámitoló Bank 512, Hazai Bank 282, Magyar Bank 558.50, Rimamurányi 717.50, Salgótarjáni

755, Közúti Vasut 650.50, Villamos Vasut 365.

A kultuszminiszter a királynál.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Jankovics Béla kultuszminiszter tegnap odaérkezett s tanácskozott a pápai nunciussal. Ma délelőtt a királynál különkihallgatáson volt a királynál, akinek a kalocsei érseki szék betöltéséről és az esetleg így megüresedő más főpapi méltóság dolgában tett előterjesztést. Ugyanez ügyben tárgyalt a miniszter tegnap a pápai nunciussal is.

A létszámemelés.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint a közös hadügyminiszter már megtette javaslatát a magyar és az osztrák kormányoknak az ujonelészám felemelése dolgában. E jelentés szerint az 1913. évben betervezett ujoncjavaslatokban az ujonelészámnak 25 ezer fővel való fölemelését kéri.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hazai Samu honvédelmi miniszter tegnap visszaérkezett Bécsből Budapestre s ma délelőtt Lukács László miniszterelnökkel tárgyalt. Egy újságíró kérdést intézett a miniszterhez a létszámemelés tárgyában, de a miniszter kijelentette, hogy nem adhat fölvilágosítást.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Félhivatalosan ma határozottan megcáfolják azt a hírt, mintha Hazai Samu honvédelmi miniszter a létszámemelés dolgában tárgyalt volna Bécsben. A miniszter a májusi előléptetések ügyében járt Bécsben.

A pápa jobban van.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, a pápa állapotában javulás állott be. A pápa a múlt éjszakát nyugodtan töltötte s reggelig jól aludt. Az orvosok szerint van remény a pápa fölgyógyulására.

Az orosz cár a német császár leányának esküvőjén.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Miklós cár levelet írt Vilmos császárnak, amelyben köszönetet mond, hogy a császár meghívta őt leányának az esküvőjére s reményét fejezi ki, hogy az esküvőn megjelenhet.

Vasuti szerencsétlenség.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Petrozsényből sürgönyzik, tegnap egy bányafát szállító vonatból négy kocsik kikapcsolódott. A kocsik a lejtőn nagy sebességgel rohantak lefelé s összeütköztek egy szembejövő tehervonattal. A rendkívül heves összeütközés következtében a tehervonat mozgonyvezetője, Haas Sándor szörnyethalt, Bessenyei András és Mádi Lajos vasuti alkalmazottak pedig halálosan megsebesültek. Számos kocsis elpusztult. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

A Belgiumi sztrájk.

B u d a p e s t, ápril. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből sürgönyzik: A sztrájkolók száma növekszik, de még nincs háromszázezer. Lüttichben hatvanháromezer munkás sztrájkol. Vervielben tegnapról mára majdnem megkétszereződött a sztrájkolók száma. Antwerpenben a kikötőmunkások cserbenhagyták a szo-

ciáldemokrata-pártot s ma teljes mértékben fölvtették a munkát. A hajósvállalatok sem panaszkodhatnak, mert eddig még nem szenvedtek fönnakadást a sztrájk miatt.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	10 87
Buza (májusra)	10 95
Buza (októberre)	11 67
Rozs (áprilisra)	9 32
Rozs (októberre)	9 58
Zab (áprilisra)	9 87
Zab (októberre)	8 58
Tengeri (májusra)	7 73
Tengeri (júliusra)	7 94

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Áprilisban jelenik meg
SOMFAI JÁNOS UJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista
és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

A könyv előfizetési ára 3 K.

Előfizethetni a szerzőnél a
„Torontál“ szerkesztőségében

1695—x.33

Garçon lakás

mely két elkülönített
butorozott szobából áll

k i a d ó

Deák Ferenc-utca 7. sz. alatt.

26—x.5

2856—1913. tkvi szám.

81—1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy dr. Handler Lázár nagybecskereki ügyvéd által képviselt Röbling József bégaszentgyörgyi lakos végrehajthatónak dr. Eibeschütz Miksa nagybecskereki ügyvéd ügygondnok által képviselt Bokson Cséda bégaszentgyörgyi lakos végrehajtható szenvedő ellen 154 korona 50 fillér tökekövetelés és jár iránt folytatott ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Bégaszentgyörgy község 292. sz. tkvben I. 11. sor, 595—596/a. hrsz. 538 □-öl beletelek s a rajfa levő 234. sz. ház 1600 korona kikiáltási ámban az **1913 évi július hó 4. (negyedik) napjának délelőtt 10 órajakor** Bégaszentgyörgy község házában megartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

Árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék tkvi irattárában, kifüggesztési tábláján és Bégaszentgyörgy község házában megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1913. évi április hó 1. napján.

Folkusházy s. k.
kir. törvényszéki jegyző.

A csenei járás főszolgabírájától.
1255—913. szám. 68—3.3

Pályázati hirdetés.

A Torontálvármegye csenei járásához tartozó **Nagyjécsa** községben üresedésben levő községi **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3 §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei főszolgabírói hivatalhoz a f. év **május havának 10-ikéig** benyújtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:
A községtől törzsfizetés 1400 kor.
Lakáshér 240 kor.
4 izben ismétlődő 100—100 kor. ötöd-
éves korpótlék.

Az államtól fizetéskiegészítés 200 kor.
Csene, 1913 április hó 11-én.

ifj. Tullies György, főszolgabíró.

Rónay Jenő kiszombori gazdaságában eladó egy 9 éves 163 cm. magas fekete amerikai apamén.

Atyja King William, anyja Lepke Furioso. Ivadéka ott megtekinthetők. Hibátlan, jó fedező. — Eladó továbbá egy 3½ éves 170 cm. magas **pej mén**, apja Luki amerikai, anyja Monsbart kanca. — Mindkét mén teljesen hibátlan, szelel, rossz szokások nélkül.

**Cevélbeli tudakozódásra a tulajdonos
készséggel ad közelebbi felvilágosítást.**

83—2.1

Szenzációs olcsó árak! 10.000 pár cipő

1624—57.28

elárusítatik, amíg
a készlet tart, aluljegyzett legolcsóbb árakon.

Férfi cipők:

	Ezelőtt korona	Most korona
1 pár erős strapa bőrcipő	8—	6 50
1 pár finom box vagy R. chevro, füzös vagy gombos magas	11—	7 50
1 pár prima box-kalf vagy prima chevro, füzös v. gombos magas	15—	9—
1 pár filz comode (reggeli) a legpompásabb színekben	3—	1 60

Női cipők:

1 pár finon R. chevro vagy R. box, magas füzös vagy gombos	11—	7—
1 pár prima chevro v. prima box-kalf magas füzös vagy gombos	14—	9—
1 pár legdivatosabb lakkecipő nagy esattal és szalaggal	9—	5—
1 pár finon R. chevro félcipő, gombos vagy füzös	7 30	6—
1 pár filz comode (reggeli) cipő a legdivatosabb színekben	3—	1 60

Gyermek cipőcske:

1 pár tartós, magas bőrcipő füzös vagy gombos 20., 21. és 22. nagyságban	3—	1 70

Nagyobb gyermekecipők szintén csodálatraméltó olcsó áron kaphatók.

Minden fazonu és kivitelü rámásvarrott férfi- és női cipők, valamint könnyű belülvarrott női cipők meglepő olcsó árakon szerezhetőek be.

A meg nem felelő cipők a legszívesebben kicseréljük.
Levélbeli megrendelések a leggyorsabban eszközöztetnek

Benó Testvéreknél ezelőtt Kokits A. F.

rövid-, divat-, játék- és cipőáruraktár — a „Pillangóhoz” — Nagybecskerek.

Ragadja meg mindenki az
alkalmat és szerezze be
cipőszükségletét, amíg a
készlet tart, mert olcsó
vásárlásról van szó.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legjobb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében